

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hónapra 2 frt 50 kr.
 Három hónapra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

H I R D E T É S E K

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beszállásért 30 krajczár

A nyitásban:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 31. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 FELELŐS SZERKESZTŐ: HOJ LÓ SÁNDOR

Megjelen: hetenként egyszer.
 — vasárnap reggel. —

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

Hirdetmény.

A kereskedelm és iparkamara tagjainak folyó évben megejtendő választása alkalmából ezennel közhírré teszem, hogy a kamarai választásra jogosult lévai kereskedők és iparosok lajstroma az 1868. évi VI törvény-cikk és a volt földművelés- ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 1868. évi 19223. számú idevonaikozó rendelete értelmében kiigazítottván, eme hirdetmény megjelenésétől számítandó 8 napon át a város-házán közszemlére kitétetett és az érdekeltek által alulirotnál megtekinthető.

Egyszersmind köztudomásra hozom, hogy a választók lajstroma ellen intézendő netaláni felszólalások ugyanazon határidőn belül alulirotnál bejelentendők.

Kelt Léván, 1895. november hó 14.

Mezőveczky Ottó,

városi tanácsnok, mint a választást vezető albizottság elnöke.

A vidéki sajtó.

Valahányszor a vidéki sajtó szavát felemeli, erre vagy arra véleményt nyilvánít, a közvélemény helyes irányításáért mindannyiszor a legnagyobb megtámadásoknak van kitéve ép azok részéről, kik szívesen takaroznának a lap hasábjával, ha ugyan ez ennyire lealacsonyítaná magát. Hogy a vidéki sajtónak ekzsztálása nem megvetendő anyagi áldozatokba kerül, az bizonyos és mégis a legfurcsább az ilyen támadásoknál az, hogy a vidéki sajtó értékét teljességgel ignorálják.

A mint egy cikk megjelenik, nyomban hallatszik a hivatlan próféták kritikája, nyakrafőre szidják az íróját, mindenféle ríktó színekkel iparkodván festeni egyoldalú elfogultságát. De ezek közül az avatatlan kritikusok közül egy sem áll elő tárgyilagos czáfolattal, egy sem vesz tollat kezébe, hogy a téves részleteket korrigálja vagy hogy ellenvéleményét érvekkel támogassa, mert a tintába belefagy a tudományuk, ami

különbén elég hangosan szokott nyilatkozni ott, hol a vidéki sajtónak egy csomó ellensége konverzál.

Pedig önérettel mondhatjuk, hogy a vidéki sajtó a társadalmi érintkezésben oly helyet tölt be, melyet méltányolni kell még annak is, a ki nem igen szeretné saját gondolatait papíron megörökítve látni. A vidéki sajtó közérdeket szolgál, mely kiméltlenül ostorozza a félszepségeket, a haladás és közművelődés terén konkrét javaslatokat proponál; egyes kérdések felett egészséges vitatkozást teremt meg, melyből tisztán tűnnek ki a közjó érdekében teendő cselekmények. Persze, ha a vidéki sajtót valamely párt szolgálatába áll, egy-egy klikk hiúságát legyezgeti, kis emberek nagyozolásának feltűnő módon tömjénez, akkor általánosan kedvelté válik s ugy a szellemi, mint az anyagi támogatás bizonyára nem fog elmaradni mellőle.

Pedig mennyi önmegtadással meny nyire szilárd erős akarattal kell a vidéki sajtó irányát féken tartani! A legellentétebb tudósításokból, cikkekéből, a felszínre vergődött koreszmék közül mily gondos figyelemmel kell kiostálni azokat, melyek csak mérge-sítenék a bajt ott, a hol épen gyógyítani akarnánk. Hányszor hallani, hogy ezt, meg azt kellene megírni. A szerkesztőség köpönyegével szívesen takarozna mindenki. Hanem épen azok irtóznak legjobban a betűtől, akár az ördög a szentelt víztől, a kik leggyakrabban hangoztatják, hogy mit kellene megírni?

A vidéki sajtó feladata sohasem azonosítható párt, felekezeti, vagy személyes érdekek czélzatos szolgálatával. Nagyon csalódnak tehát azok, kik abban sajtójukat vagy ellenségüket látják. Tárgyilagosság, általánosságban higgadtság, konkrét esetekben a közérdek szemelött tartása kell, hogy főirányelvét képez-zék minden lapnak. Különösen szemére

hánnyák ma napság a vidéki lapnak, de még a fővárosi sajtónak is, ha kiméltlenül, doronggal nem ront mindennek. Természetesen ilyenekből szoktak azután azok az ismeretes hirlapi botrányok történni, a melyek ugyan izgatják az olvasó idegeit, de egészen balvéleményt teremtenek a sajtó nemes hivatásáról.

Függetlennek kell lenni a sajtónak mindattól, a mi irányát befolyásolhatná. Téves nézet tehát, ha valaki a függetlenséget abban látja, ha mindent meg-támad, csak azért, hogy függetlenségével kérkedjék. Amint elítéli az egyik szélsőséget, kell, hogy ugyanolyan hanggal ítélje el a másikat is. A midőn erkölesi leczkét ad, kell, hogy annak értékét önmaga ismerje legjobban.

Egy vidéki lapnak sem lehet célja, hogy bizonyos párt szolgálatába szegődve a vele ellenkező nézetten levőket élesen elítélje. Mutasson rá a hibákra élesen, kiméltlenül, a hol kell, viszont emelje ki a dicsérendő erényeket, bármelyik irányból jöjjenek is.

Az igaz, hogy a sajtó is tévedhet, de hiszen tárgyilagos czáfolatra mindig nyitva a tér s a mely lap helyet adott a támadásnak, helyet fog adni a védelemnek is, feltéve hogy az a tisztesség határai között marad. Csak sajnálni tudjuk azok értelmiségét, kik fitymálják a vidéki sajtó hivatását, kik annak minden sorát gunyos megjegyzéssel kommentálják, de egyébként a csillagot is letagadnák az égről, ha arra kerülne a sor, hogy most hát ők is álljanak elő ideáikkal.

A ki sárral dobálózik, annak a keze is sáros marad. Minden jóra való vidéki lapnak irányelve ez, melytől eltérni semmi körülmény között nem szabad. Épen, hogy ezt nem teszi, oka annak, hogy kicsinylik a sajtót; megszapulják szóbeszédben, megrágalmazzák titokban. És a sajtó végzi nemes hivatását, küzd a tisztesség fegyvereivel, melyekről visszapatann minden piszkos

támadás. És elég neki az a büszke öntudat, hogy függetlenségét megőrizve a közjót szolgálja.

A természettudományok erkölcsi hatása.

— Arany Lajostól. —

Ki adta a természetnek ezt az élet funkciók végzéséhez szükséges erőt? Vagy, ha másképp tekintjük a tárgyat: mi azon életerő, mely a természet anyagában működik? Mi ugyan nem vagyunk képesek az anyagot tulajdonságaitól, életerejétől elvonva képzelni; de azt megtaláljuk, hogy a természeti tünemények bizonyos fokok szerint fejlődtek. Volt idő, midőn ember nem volt a földön; sőt azt véleményezzük, s pedig teljes valószínűséggel, hogy volt idő, midőn a föld nem volt még önálló életű; midőn tehát mindazon tünemények és törvények, melyek rajta uralkodnak: tényleg nem léteztek. De azt mondjuk, hogy mindezen törvények a világ s illetoleg a föld életének eszméjéből szükségképp kifejlődtek akkor, midőn a körülmények azok kifejlődhetésére alkalmasaknak mutatkoztak.

Tehát mindezen törvények eszményileg léteztek már akkor is, midőn még nem volt életük. Ha így fölfelé megyünk a természet életének fejlődésében, mindig kevesebb, kevesebb tüneményt és babonát találunk. Végfokon az egész természet összes tulajdonságival csak egy eszme volt, egy mindenség forrás, melyből a mindenség fejlődött. Mi volt ezen eszme? Mindegy, akár azt mondjuk, hogy önálló volt, akár azt, hogy egy különvált individuumban volt mintegy reálizálva, minden tekintetben egy véghetetlen hatalmat, mindenhatóságot kell elfogadnunk, nevezzük ezt bármely néven. Minéi figyel-mesebb, mélyebb és elfogulatlanabb lesz a buvárlat, annál inkább bebizonyítatik, hogy a világegység bizonyos renddel fejlődött, mely rend előleges terv, s minden kény-szertől független akaratnyilvánulás nélkül nem képződhetik. Ezen akaratot maga az Óserő képviseli, mely a teremtésben nyilatkozott meg. A teremtési hatalom fel-foghatalan s utánozhatatlan marad. Ismer-

TÁRCZA

Nem az igazi.

Egy bankár, aki Bécs melletti Pärkersdorfbán nyaralt, egy gyönyörű nyári estén a parkban sétálva kéjjel szívta magába a növények által megillatosított üde levegőt. Egyszerre csak gyönyörű trombita hang üt meg füleit. A hangok oly tisztán s világosan jöttek ki a trombitából, hogy a hallgatót egészen elragadta; hát még midőn a rejtélyes művész Wernernek a „Säkkingeni trombitás“-sából a bucsu dalt gyönyörűen elfújta, ekkor a bankár, aki véletlen hallgatója lett e művészies előadásnak, többé nem tudott ellenállni kíváncsiságának, hogy e titokteljes nagy művésszel meg ne ismerkedjek s megindult azon irányban, a honnan a hangok jöttek s néhány perc múlva azon a réten találta magát, a honnan a felséges hangok jöttek.

Azonban milyen csoda! Egy egyszerű tüzoltó állt előtte kürtjével kezében. „Csodálatos szépen játszott ön!“ Igy szólott a bankár hozzá, „ki tanította önt erre?“ „Oh! Senki, — felelé a tüzoltó, — én egyedül tanultam.“ „Az valóban igen szép“ gondolta a művész eme lelkes pártolója a bankár; „különbén mi a foglalkozása?“ kérdé tovább. „Én cipész vagyok“ felelé a kérdezett. „S nem óhajtana ön inkább művészsé lenni, mivel szép tehetsége és hajlama van a zene iránt?“ „Oh igen, én óhajtánék, mert a cipézet ugy is keveset hajt.“ „Jó, ugy jöjjön ön holnap este ama villába, amely

itt szemben látszik, ezután én akarok önről gondoskodni“; e szavakkal hagyta el a tulboldog cipészt.

Másnap este a bankár nagy társaságot gyűjtött maga körül, melynek minden tagja már feszült kíváncsisággal kívánta hallani a művészet ez új csillagát, melynek felfedezésére a mecenás oly büszke volt.

Végre megérkezett a cipész trombitájával. Az intelligens társaság eleinte zavarba hozta őt egy kisé, azonban a házi ur rábeszélte, hogy minden elfogultságát ejtse el s fujjon be a trombitába. A cipész nem sokáig kérte magát, szájához emelé kürtjét s elharsogta a tűzvészjelzést ugy, hogy a vendégek kénytelenek voltak bedugni a fü-leiket. „Most, kedvesem, — szól a legédesdedebb hangján a házi gazda, — most engedje hallanunk azon gyönyörű dalt, melyet tegnap a mezőn oly felségesen fujt.“ „Igen, — szól a suszter művész, — azt én nem tudom ám.“ „De hiszen tegnap mégis fujta.“ „Oh nem! az nem én valék, az Wittmann ur volt, az operaház professzora, én csak a trombitámat kölcsönzém neki.“

Holtodiglan, holtodiglan...

Holtodiglan holtodiglan . . .
 Hát azon'ul semmi sincs,
 Hogyha egykor lelkeinkről
 Lepattan majd a bilincs?

Hát ennek a szerelemnek
 A halállal vége lesz?
 Az is elvész véllünk együtt?
 Hát nem a sors gunyja ez? —

Ha az embet porban nyugszik,
 Nem több mint egy holt ideg?
 Véget ér ott minden érzés . . .
 Oh ez eszme oly rideg!

Holtodiglan, holtodiglan . . .
 Eddig ember s nem tovább,
 Azoutul a szív is épen
 Ugy elporlad, mint a láb.

Holtodiglan, holtodiglan . . .
 Nem sokkal több semminél,
 Ha szerelmünk is mulandó,
 Ha az is csak addig él.

K. J.

A nagymama.

Alkonyodik. A vadszölövel befuttatott faoszlopos folyosón áll a vidám csevegés. Benn a kis halószobában az ősi, rozoga karszékben ott ül a nagymama. Előtte a kis bölcső, melyben az unoka álmos szemei ép lezáródni készülnek. A nagymama halk hangon dudolja altató dalát, miközben szelid, méla szemei kimondhatatlan szeretettel csüggenek az apró jószágon, a ki parányi öklöcskével végig dörzsöli bágyadt szeméit. A kised még egyszer kétszer fölemeli ragadó szempilláit, nagy, sötét szeméit rászegzi a festett mennyezet középső rózsájára, a mely ugy látszik, különös érdeklődése tárgya, azzal öntudatlan negédséggel oldalt fordul s menten mély álomba merül. A nagymama ajkain futó mosoly révedez: az altató nóta megtette kötelességét, mely aztán mind halkabbá válik, végre megszű-

nik. A nagymama hátradül székében s el-ábrándozik.

Egykor tán szinte ez a dal ringatta álomba az ő gyermekeit, a kik már nagyok s szerteszakadtak köréből. És lelkén végig rezdül a mult édes bus emlékeivel. Mennyi öröm, mennyi aggodalom, mennyi remény és mennyi fájdalom zaklatta már! De az öröm pillanatnyi üdve mindig kárpótolta a hosszú gyötrelmekért, fölemelte lelkét s megedzette a küzdelmekre. Elete egyetlen ezéja: gyermekei boldogsága volt. A betegét ápolta, a szenvedőt vigasztalta, a kételkedőt biztatta, a csüggedőt bátorította s az örvendővel együtt örült. A bánat könyei gyakran összefolytak az örömeivel. Fölötte érzékeny kedély volt, rendkívül finom ideg-szalakkal s belső világának sima tükrét ép ugy felzavarta a fájdalom vihara, mint az öröm fecskeszárnya. S mégis mennyit kiállt ez érzékeny lélek, hányszor érezte hanyatlani erőt, letörve reményeit, a nélkül, hogy hite csüggedt, egyensúlya megzöckent volna.

Ott látja elsőszülöttjét a kórágyon, halványan, öntudatlan rámeredő szemével. Késégsébesett elszántsággal küzd és győztesen ragadja ki gyermekét a megindult halál kezéből. Majd a későbbiek adnak gondot, okoznak aggodalmat. A legkisebb fiu véznább, gyengébb testalkatu volt a többinél. És eszébe jutnak a beteg gyermeké ágya előtt eltöltött álmatlan ájszakák, a szenvedőnek fájdalmas fölajdulásai a láz rohamai alatt, az önkívület rémes pillanatai; látja önmagát, a mint kezeit tördelve térdre rogy

hetjük mi a tojás elemeit, talán, mi azonban kétséges, össze is rakhatók azon elemeket, de életet, kellőt, szívósat, természetűen benne felköltetni nem tudunk.

Tudjuk az emberi test elemi részeit, de aligha fogjuk tudni ezen elemeket szerves testekké összeállítani, annál kevésbé fogunk műleges emberünkbe őket lehelni. A teremtő hatalomnak ennél fogva különválnak kell örökké lennie a teremtményektől. Ennek közérzése az emberiség kezdetleges figyelmeztetésénél azonnal felébredt s mondhatjuk, hogy istenséget nem hívő népek nincsenek. De, mint láttuk, az istenség minél tisztább fogalmához csak a természettudományok minél tökéletesebb kifejtése által juthatni, azért ennek hiányában ama fogalmat először csak külső természeti hatásuk által okozott benyomások szülték. S mert a természet hatásai különbözők, azért különböző a népeknek ezen alaplól fejlett hitte. S mivel a természeti tünemények összefüggését, a természet egységét csak mély tanulmányozás által ismerhetni meg, azért tehát nem nehéz elképzelni, hogy egyrészt a különféle tünemények szerint több istenséget, az ellentétes tüneményekből pedig ellentétes istenségeket következtettek a csak képzelődő népek. Innen van a több istenség fogalma, milyen volt az egyiptomiaknál, görögöknél, rómaiaknál s más népeknél. Innen van az ellentétes istenségek fogalma. Pl. a perzsa Arihman és Ormuzd; a hindu Visnu és Siva; melyből a keresztényen vallásosságba, átszivárgott az ördög fogalom. Nemcsak az istenségek fogalma volt akkoron, hanem a szokások is, melyekkel azokat tisztelték és engesztolták. Csak érzett természeti hatások benyomásaiból származott kezdetleg az őserő fogalma, melyeket azután az egyedüli szemlélődő bölcseség fejtegetett. Nem akarok az erkölcs ezen legfelségesebb, legmagasabb tárgyába mélyebben bocsátkozni. Végkövetkezményül csak azt mondom, hogy az istenség fogalmát csak a természettudományok kifejtése képes méltó fokra emelni. Mert a természet a teremtő műve. Ha mi a természetet tanulmányozzuk, a teremtő tulajdonságait tanuljuk megismerni. És csak ezen tanulmányozás által emelkedhetünk fel, a mindenhatóság, végtelen bölcsesség s jószág sejdítésére, s meggyőződő hitre; mert az Isten maga felfoghatatlan, mi csak tulajdonságaiban, teremtésében tanuljuk őt ismerni. Azért a vallás buzgó barátja, bizalommal és örömmel tekinthet a természettudományok kifejtésére; mert minden abban elért fokozat közelebb hozza az emberiséget felfogásában a mindenség forrásához.

s ajkai halálos félelemben suttogják az imát. De a mint a javulás megjő, rugalmas lelke ismét visszanyeri erejét s a kiállott szenvedések nyomtalanul adnak helyet az örömeinek.

Majd a fiuk első távozása aggasztja. A gyermek megnőtt, otthon mindent kitanult már, nagyobb iskolába kell mennie. Mennyi jó tanácsal látja el, hogyan óvja a rozstól s buzdítja a jóra! Holmiját az utra maga rendezi el s hogy a távollét első percei ne legyenek oly keserűek a messze távoztoknak, belecsempészi az anyai kézesálla kalácsot s néhány megtakarított fillért. S a gyermek megy, ajkán még ég az anya csókja, arcán még föl nem száradt a bucsu könnye s lelkében visszhangzik az óvó, a buzdító szózat. És ez a szózat, ez a köny, ez a csók végig kíséri őt a tanulóveken s midőn mohó vágygal kanalazza föl a tudományal együtt az élet örömeit is, a döntő pillanatban megcsendül lelkében az a szózat, ajkán és arcán érzi az anya csókja és könnye melegét, — és mentve van.

Végre felnőnek a fiuk, szárnyra kelnek és lassanként elszakadnak a szülői háztól. De mindig kegyelettel térnek oda vissza s az anya boldogan zárja őket karjaiba. Ilyenkor ünnep van a házban. A hazalátogató a figyelem központja, kedvelt ételei kerülnek az asztalra s anya és testvérek nagy érdeklődéssel veszik körül s áhitattal hallgatják viselt dolgainak előadását. Az anya éles szeme azonkívül kutatja a fejlődést és változást, mely a soká nem látott fiu szellemében és kedélyvilágában végbement, s boldog, ha e fejlődés kedvező, e változás megnyugtató. Így térnek meg az anya örömei időről-időre a régi tűzhelyhez a fiuk. Egyiket-másikat emlegetni kezdik, nevét szárnyára

Tehát nem csak tisztelni, hanem egyesíteni is fognak a vallások? azt megismerni az emberiség rendeltetése. Csak ha az emberiség fogja ismerni a természet törvényeit, leend igazán: „egy a kol és egy a pá sz tor!”

A természet tanulmányozása az ember kettős életének emelését mozdítja elő. Testi erőt, épséget, anyagi biztosságot és jólétet, csak a természettudományok törvényei szerint való cselekvés által eszközölhetni. Ez által könnyítjük a munka terhét, s mégis többszörözött munkássági ösztönt nyerünk, mert méltóságra, gondolkozási fokra emeljük a munkát. Hogy az anyagi élet biztossága szükséges az emberiségnek erkölcsi életében is, felesleges volna bizonyítani! . . . A szegénység ritkán tud szigorú logika szerint gondolkodni; főleges volna megmutatni azt is, hogy csak természettörvények ismerete s cselekvési alkalmazása által lehet jólétet teremteni.

Az ipar és kereskedés talpköve a népek vagyonságának, valamint a nemzeti erőnek; — azokat pedig természettörvények ismerete nélkül kifejtetni nem lehet!

A mezők termékenyek lehetnek; de ha fontolgató elme nem irányozza s rendezi e termékenységet: azok gyümölcsei gyérülni fognak; míg a természettörvényeibe beavatott ember a kopár helyeket is termékenyekké varázsolja. Az anyagi előretörés, habár az emberiség legnagyobb része keveset foglalkozik mással: mégis alá van rendelve az ember erkölcsi céljainak. A mivelődés terjedésével ez mind inkább ki fog fejlődni. Vagyonság szükséges, hogy az ember ne legyen rabja az anyagi életnek. Ennek szelleme lengi keresztül korunk tevékenységét minden oldalról. Nem az egyesek Croezus-gazdagsága, hanem valamennyinek anyagi biztossága, jóléte s lehető kényelme leend majdan következménye az általános mivelődésnek; mert csak akkor lehet az erkölcsöt önállóan kifejtetni.

(Folyt. köv.)

Barsvármegye közigazgatási bizottság ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 12 én tartotta ülését a főispán elnöke mellett. — A közigazgatási ágak folyó évi október havi állapotáról az alispán beadta jelentését, mely szerint a vármegye pénztárába befolyt utadobban 16526 frt 4 kr, a hátralék 73072 frt 44 $\frac{1}{2}$ kr. betegápolási pótdobban 4433 frt 70 kr, a hátralék 74184 frt 81 kr.

Állategészségügy. A ragadós tüdőlob újabb esetei október havában felmerültek és megállapítottak: Lédecz és Oszlány közsé-

veszi a hír: az anya lelkét büszke öröm tölti el, s megjelen szemében az örömköny, ajkán a hálaima. E közben a lányok is felnőnek; újabb örömök, újabb gondok változtatják egymást s az anya figyelme megoszlik a távollevők és otthonmaradtak közt.

A folyosóról derült kacaj csengése hat be a zárt ajtókon át a kis szobába. Ez az elsőszülött: az ő vidámsága betölti a házat. És ekkor elgondolja, hogy mennyi változáson kísérte ő már e fiut át! Midőn évek előtt ragyogó szemekkel lépett elébe, áldott kezét ajkaihoz szoritotta s halkán suttogta fülebe: — Anyám, szeretek! . . . oh minő érzés szállta meg ekkor az anya lelkét! És a fiu elhozta a szülői házhoz ifju, szép nejét, majd később az első unokát. Az első, soká egytelent, a dédelgetett! — Most már nyugodtan fordult gondoskodásával az anya többi gyermekei felé: az első már átment a forrongó korszakon, boldog volt és lelke nyugodt. Van már, ki az édes anyja helyett gondoskodik róla. És ime, pár rövid esztendő, — s a boldogság kurta álma szétfolyt, a szeretett fiatal asszony a sirban s az unokát, mint árvát, fogadja be a nagyszülői ház. A korán özvegy fiu buskomorrá, életuntá lesz, tüzhelye feldultan lelke elborul. Az anya odahagyva a többit, siet a legboldogtalanabbhoz, vigasztalja, csüggedt lelkébe új életkedvet önt s újra megnyeri az életnek. És ezután a kis árvát veszi körül s ifjabb korának anyai gondjai megismétlődnek az unokánál.

A második fiu ezalatt a hír, dicsőség útján halad előre. De gyakran szirtek között, kietlen avaron törtet át s a rögös csapáson elébe akadó tövis megvérzi lábát, megtépi fűrtjeit — és jövőjében kétségbe-

gekben; megszünt illetve az összes szarvasmarha állományak kisajátítása által kiirtott ezen betegség a Szelepesény községhez tartozó Mikófalva pusztán.

A sertésvész október havában nagyobb tért foglalt el, úgy annyira, hogy eddig vármegyénk 33 községét lepte el. Jelenti az alispán, hogy mivel a földmívelésügyi miniszter a sertésvész elterjedése miatt elrendelt forgalmi korlátozásokat a szomszédos Esztergom és Komáromvármegyékre nézve, ahol a sertésvész aránylag nagyobb mérvben van elterjedve, mint vármegyénk területén f. évi 72132 sz. körrendeletével enyhítette, és forgalmi nehézségek lehető elhárítása céljából a nevezett vármegyék egész területére elrendelve volt zárlatokat sertéskiviteli és vásártartási tilalmakat hatályon kívül helyezte, vármegyénk területére pedig ezen kedvezményt kinem terjesztette, felterjesztést tett az alispán az iránt, hogy ezen rendelkezés kedvezményében vármegyénket is részesítse, mely felterjesztésnek a földmívelésügyi miniszter helyt adott, a körrendeletben foglalt kedvezményt vármegyénk területére nézve is kiterjesztette, azonban habár ezen kormányrendelettel az állatvásárok megtartása ismét megengedettett is, mind a mellett a sertéseknek a vásárokbá való felhajtását csakis Körömczébánya és Ujbánya városokra nézve engedhette meg az alispán, mert a vármegye területén létező többi vásártartási helyek a sertésvész miatt zár alatt vannak.

A ragadós száj és körömfájás föllépett és megállapítva lett Vámos Ladány, Bezeréte, Geletnek, Kiszelfalu és Bessenyo községekben.

A megyei főorvos jelenti, hogy a közegészségi állapot kedvezőtlenebb volt, mint a megelőző hónapban.

Trachomában a vármegye területén trachomás 337, trachoma gyanus 84, összesen 421 beteg volt.

Kórházak: az ar-maróthi kórházban 32, a lévai kórházban 35 egyén ápolatott.

A kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy egyenes adóban 116165 frt 9 $\frac{1}{2}$ kr, hadmentességi díjban 5775 frt 38 kr. Ezen eredmény az előző év befizetési eredményével összehasonlítva, az egyenes adóknál jobb 38021 frt 61 $\frac{1}{2}$ kr, a hadmentességi díjnál kedvezőbb 695 frt 25 kr. Folyó évi szeptember hóban befolyt: szeszadóban, ellenőrzési illetékben, sűrtermelési adóban 22706 frt 71 kr, fogyasztási és szeszitalmérés-i illetékben 17995 frt 35 kr, egyéb bevételek címén 46 frt 67 $\frac{1}{2}$ kr, Jogilleték, illeték, egyenérték, díj s bélyegjáradékbán 10397 frt 80 kr. A dohányeladás pedig 25489 frt 1 krt jövedelmezett. — r. t.

Budapest, 1895. november hó 15.

— Országgyűlés. — A milleniumi költségvetés. — Vilár a házban. — Párbaező képviselők. — A nyitrai petició. — A börze válsága. —

A hét a politikáé volt. A pártok a képviselőházban nagyban harcoltak noha különösen a jobb oldali padok majdnem mindig üresek voltak. Egy-két képviselő kiabált csak közbe-köze, a mikor alkalmat látott a közbe-

esve borul az anyai keblre. Az anya visszadja önbizalmát s hitét jövőjében: a fiu újult reménnyel, duzzadó erővel siet tovább — s czélt ér.

Hát a harmadik? Oh a kedves, szőke fiu! Mennyi öröm, mennyi győtrelem kutforása volt! A leggyengébbik s a legszelebb mindnyájok közt, keblében egy elzárt, őszhangos szép világgal, a melynek titkos zára csak kevesek előtt nyílik meg s a melynek búbajos ligeteinél, napfényes berkeiről félnék tartózkodással zendült meg a dal méla lantján. Annyi vész után, annyi remegés közepette végre nyugalmas révbe ér s gyenge egészsége fölött ott viraszt az anya hő imája s a szerető hitves önfeláldozó gondozása.

S most egyszerre megjelen lelke előtt az ő képe-mása, a legidősb lány gyöngéd, sugár alakja, szelid arcán az ő magasztos lelkének viszfénye ragyog s a mosoly, mely most vonásait deríti, kárpótolja az anyát a sok aggodalomért, a sok bánatért, melyet érte egykor kiállott. Hisz végre boldognak tudja őt, s hosszú távollét után karjai közé hozta a második unokát, a ki most itt előtte a bölcsőben nyugszik.

Oh az élet bizonyára terbes vándorut, nehéz küzdelem, de a kinek lelkét a hit és szeretet szövőtte soha nem homályosuló fénnyel hatja át, az mégis biztosan átevez a vad örvény felett s ha roncsolt hajóval is, de bizodalmas lélekkel, ép kedélylyel s emelt fővel jut a várt kikötőbe. A nagymama fősóhaj. A kikötő távol még, partja se látszik, de messze mögötte már vészes habtorlat; a csalfa örvény, az alattomos szellő és annyi hányatás után édes, — ha bár kissé fárasztó is, — az evezés a nyugodt, hullámtalan, sik tengeren. S a nagy-

szólásra. Valaki a karzaton el kezdte cizálni Arany János költeményét, hogy mikor a két szomszéd két kutyája „innen és ott” összeugat s eszi mérgében a lyukat.

A pénzügyi kérdés a legszárzább dolog a világon. A honatyák legfőképpen a pénzügyekkel nem szeretnek foglalkozni, legfeljebb a deficizzel törődnek, azzal is csak a priváttal. Most éppen az ezredéves költségvetést tárgyalják. Eddigélé is igen sokan szólalt hozzá az ellenzék részéről, de kevesen vannak, a kik meghallgatják. Minden felszólaló konkrét javaslattal lép fel, hanem bizony egyiket sem akarják elfogadni. Az ellenzék zajong s ha a miniszterek is hiányzanak, valósággal zug, hogy nincs, a ki meghallgassa. A héten Kossuth Ferencz is felszólt; beszédjében különösen a költségvetés irrealitását bizonyította. Beszédét nagy tetszéssel fogadták s parlamenti működés ele nagy reményeket fűznek. Azután még sokan beszéltek az ellenzék részéről s a legelső kormánypárti szónok, csak csütörtökön mutatkozott be Papp Géza személyében. A vita alkalmasint még a jövő héten is el fog tartani, a mikor Apponyi Albert gróf is beszélni fog.

Az azért ne tessék azt hinni, hogy oly csendesség van a Házban, mint azt hinni lehetne, ha a költségvetési tárgyalások régi, egyhangúságra gondolunk. Az ellenzék kezében mindig ott van szikra s a mikor nem is gondolnánk, tüzet csinál vele. Ha unalmasak a tárgyalások, elérántanak egy-két interpellációt s olyan bábeli zavart csinálnak vele, akárcsak a börzen a legújabb háborus hetek. A mult hetet is csinosítást vizjátékba illő epizód fejezte be. Polónyi a hadügyminiszternek egy rendelete ügyében interpellálta a miniszterelnököt, a bel- és igazságügyminisztereket, melyet az a katonai házasságok ügyében adott ki s melyben a házasság érvényét az egyházi megáldástól teszi függővé. A miniszterek helyett Fejérvári honvédelmi miniszter választott, kinek választát nem fogadták el, mert az interpelláció nem hozzá volt intézve. Majd Bánffy miniszterelnök állott fel, ki Fejérvári választát a kabinet nevében magáéva tette. Erdélyi igazságügyminiszter azonban kijelentette, hogy a maga részéről külön fog választolni. Azonban külön ő se tette és szintén szolidaritást vallott. A választ a többség tudomásul vette, a miért az ellenzék erősen megaprehendált.

Még egy másik hevesebb jelenet is volt a héten. Szerdán Apponyi interpellálta a belügyminisztert a rógrádmegyei tisztújítási mozgalom miatt. Pulszky többször közbeszólt s különösen Szeitovszky alispán tevékedését nevezte piszkosnak, akit pedig mindenki derék embernek ismer. Erre midőn oszolni kezdettek a képviselők, Szentiványi Árpád a kapunál megállította Pulszkyt s pimaszságnak nevezte az alispánról mondott szavait. A becsület tyukszeme megsajdult erre s Pulszky provokálta Szentiványit, a kivel tegnap meg is verekedett, illetve verekedett volna, hanem Szentiványi nem vette igénybe lövés jogát, mire Pulszky sem lött. A párpajozó képviselők erre kibékültek. Pulszky még az nap beszédet is mondott a házban, a melyre ugyan senki sem hallgatott.

A nyitrai választás ellen beadott petí-

mama lelkének jól esik a tudat, hogy innét tul azok szeretete, a kikért eddig élt, válik gyöngéd akadálylává úján, hogy a kikötőt hamar érje el. Miért is sietne annyira leléje?! Minden pillanat, a melylyel késik, szeretetének egy sugarával gazdagítja azokat, a kiknek e szeretet talizmánjok az élet minden csapása ellen. Bizonyára lassan fog most már haladni a megcsitult, zajtalan vizáron s az evezők nyugalmas, csendes csobbanása mellett a test és lélek ernyédése szünik.

A nagymama lelke bekalandozta a multat s most a jelenhez ért. Mindnyájan itt vannak körül, egy se hiányzik. Öröme teljes. A folyosóról beszállingózó hangok mindenike lelkében egy-egy emléket elevenít föl, szívében egy-egy hurt pendit meg. Ez ennek a hangja! ez amaz! . . . mind, mind itt vannak közelében. A folyosóra nyíló ablaknál egy gyermekfő jelen meg s élénk kíváncsisággal fűrkész, mi történik ott bent. A nagymama észreveszi s újjával mosolyogva megfenyegeti. A baba alszik még! . . . A gyermek kezével csókot küld feleje s azzal tovább iramlik.

A csecsemő álmában gögieselni kezd. A nagymama újra fölriad merengéseiből s az alvóra figyeli. Meghatva vizsgálja arcvonásait. Szakasztott anyja! Ilyen volt egészen, mikor még az ő kebléa ringott, még álmában is így mosolygott. Valóban szép lány lesz belőte serdült korában! Messze vidéken ő lesz a legzebb, — de a legjobb is! Bizonyára a legjobb is . . . Ha akkor még láthatnám! — De e sóhajra rögtön a szelid megnyugvás derüje ömlik el arcán. Majd álmodom fölöle akkor is, a mikor nem láthatom többé . . .

A nyitott kerti ablakon a nap végső

Közönség köréből.

Köszönet nyilvánítás.

Tek. Medveczky Ottó ur, mai napon a lévai szegények számára 6 frt 7 krt hivatalomnak átadott. Ezen összeg a városi pénztárba 136. let. napl. alatt elkönyveltetett. Midőn ezen összeget a lévai szegények nevében megköszönöm, egyuttal nyilvánosan nyugtatom.

Léván, 1895. november 14. én.

Máriássy István,
polgármester.

Irodalom és művészet.

A következő nagyszabású irodalmi művek **csékely havi részletfizetésekre** megrendelhetők Nyitrai és Tárca könyvkereskedésben, Léván:

Szalay József, a magyar nemzet története, füzetekben megjelenő 600 képpel és pompás színes műmellékletekkel illusztrált mű Átdolgozta dr. Baróti Lajos. Megjelenik összesen 4 kötetben. Egy kötet ára díszes kötésben: 7 frt 50 kr. Félbörbe 8 forint.

Gracza György, az 1848–49-iki magyar szabadságharc története, több mint 400 rajzzal. A mű 3 kötetben teljes lesz. Díszkötésben 21 frt.

A Magyar nemzet története. Szerkesztő Szilágyi Sándor. Milleniumi kiadás. A mű 10 kötetben fog megjelenni, 400 fényes kivitelű finom **műmelléklettel** és **kétezernél több szöveggel.** A mű beosztása: I. kötet Bevezetés Magyarország történetéhez: Irja Vaszary Kolos, hercegprímás. II. Az Árpádok kora. Marczali Henrik. III. Az Anjouk kora. Pór Antal. A luxemburgi ház. Fejérpataky L. Dr. Schönherr Gy. és Czobor Béla. IV. Mátyás király. A Jagellók kora. Fraknoi Vilmos. V. A Separatio. Károlyi Árpád. VI. 1608–1690. Angyal Dávid. VII. II. Rákóczy Ferencz. VIII. 1712–1815. Marczali Henrik. IX. 1815–48. Ballagi Géza. X. 1848–95. Marczali Henrik. — Milleniumi Epilog. Irta Jókai Mór. A 10 kötetre terjedő mű ára 80 frt. Eddigél az I. kötet jelent meg, pompás díszkötésben.

Hamisított fekete seiyem. Egészünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderült: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödrödik és csakhamar kiálszik, maga után csekély barna amut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zsíros színi szallónas lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna amut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak meggyöngyül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **HENNEBERG G. (cs. és kir. udvaris állító) selyemgyára** Zürichben, házhoz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. Szívjába címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kőnya József városkapitány

Buza u.-mázánkat 6 frt 20 kr, 6 frt. 50 Két szerez 5 frt 10 kr. 5 frt 50 kr. — **Rozs** 5 frt 50 kr. 5 frt 80 kr. Arpa 6 frt — kr. 6 frt 50 kr. — **Kukoricza** 4 frt 20 kr 4 frt 40 kr. Bab 7 fr 50 kr. 8 frt. — kr. Zab 5 frt — kr 5 frt 80 kr. Lencse 7 frt — kr. 7 frt 50 kr Kötés 4 frt 40 kr. 4 frt 80 kr.

Nyiltér.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mocsy Lajos gr.-vezekényi lakos végrehajthatónak **Eggenhoffer János** parkányi lakos végrehajtást szenvedő elleni 350 frt 45 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbírósa területén levő Zeliz községben fekvő a zelizi 278. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. foglalt, Eggenhoffer János nevével vezetett ingatlanra s azon épült 96 öszeírású számú házra az árverést 1875 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895 évi november hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor** Zeliz község házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1. én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges e helyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1895. évi aug. hó 10. n.

A lévai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Tejfalusy,
kir. albró.

fog haladni. — A garamvölgyi vasut munkálataival egyidejűleg arról is veszünk hírt, hogy a tervezett léva-lundenburgi vasut ügye is annyira előrehaladott stadiumban van, hogy annak kiépítését is meg fogják kezdeni. Ez a vonal, mely Verebély, Nyitra, Galgóc, Lipótvár községek területén megy keresztül mintegy 114 kmtr. hosszúságban, körülbelül 6 millió forintba fog kerülni s az építést Auspitz Gyula budapesti mérnök fogja eszközölni. A legutóbbi időben is még ugy volt a határozat, hogy a vonalat keskeny vágányra építik, de tekintve a szomszédos számos vasuti csatlakozást, e tervtől most eltértek s rendes vágánnyal fogják ezt a vasutat is kiépíteni. Igen megrágtja ennek kiépítését azon körülmény, hogy számos folyót, patakot kell áthidalni, számos védőtűst építeni s azon felül Jablonicz mellett mintegy 900 méter hosszú alagutat furni.

— **Gyászír** Detrich Péter nyitra-szeghi földbirtokost, közéletünk egyik ismert tagját súlyos vesztéssel sújtotta a sors keze, mennyiben neje szül. Detrich Mária folyó hó 7-én meghalt. A boldogult halála nagy kiterjedésű rokonságot érintett fájdalmasan. Temetése folyó hó 9-én ment végbe Nyitra-szeghen, nagyszámu gyászoló közönség részvételével. Haláláról a következő gyászjelentést tettük: Benedekfalvi Detrich Péter saját, valamint gyermekei Antoinette, ennek ferje nemesperki Zongor János, ezeknek gyermekei: Mariska és Laci; — továbbá Gyula és neje szül. kémeri Kasztl Ilona, ezeknek gyermekei Gyula és Tibor s az összes rokonság nevében legmélyebb fájdalommal jelenti a felejtethen hitvese, — legforróbban szeretett jó anyja, napa és nagyanya benedekfalvi Detrich Péterné szül. benedekfalvi Detrich Máriaának drága élete 59-ik s boldog házasságának 38-ik évében, hosszabb betegeskedése folytán folyó hó 7-én esti 8 órakor bekövetkezett gyászos elhalálozását. A felejtethen Istenben boldogultnak drága teteme folyó hó 9-én délután 3 órakor fog rom. kath. szertartás szerint a nyitra-szeghi tempomban lévő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szt. miséaldozatok pedig Nyitra-szeghen folyó hó 11-én, Bisztricsban 12-én és Rákos Palotán 13-án az ottani rom. kath. templomokban fognak a mindenható Istennek bemutatni. Örök áldás kísérje a felejtethen boldogult drága emléket s örök világosság fényesedjék jó lelkének!

— **Hivatalvizsgálat** A vármegyei utadó és utalap, a szivavölgyi vasutalap és államut kavicsolási alap és a vármegyei kezelés és könyvelés megvizsgálására a kereskedelemügyi miniszter Herczeg Bertalan miniszteri számtanácsost kiküldötte, a ki e hó 13. és 14-én a vármegyei kezelést és könyvelést vizsgálta meg s a tapasztaltak után teljes megelégedésének adott kifejezést. A központból a községekbe megy szintén az utadó kezelés megvizsgálása céljából.

— **Áthelyezés.** A lévai pénzügyigazgatóságnál Botár Károly elhalálozása folytán megüresedett számtisztai állásra a magy. kir. pénzügyminiszter Kramer Ferencz számtisztet helyezte át Dabaszról.

— **Kinevezés.** Péter y Béla pozsonyi adótitstet, ki a lévai kir. adóhivatalnál is hosszabb ideig működött, a m. kir. pénzügyminiszter a somorjai kir. adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

— **Gyászistenitisztelet** Nagy Ölvéd, Pólya Lajos ref. lelkész, a kerület elhunyt püspöke Pap Gábor emlékére gyászistenitiszteletet tartott e hó 10-én, emelkedett szellemű beszédben méltatva a főpásztor érdemeit és tevékenységét, melyet életében: a haza s felekezést érdekében kifejtett. A gyászszertartáson a hívek a környékről is nagyszámmal vettek részt.

— **Szólóvessző behozatali tilalom.** A földmívelésügyi miniszter október 15-éről keltezte rendeletét intézett valamennyi törvényhatósághoz, hogy, miután külföldön a szőlőkön újabb betegségek léptek fel, a szőlővesszőknek külföldről ideértve Ausztriát is s különösen Franciaországból való behozatalát akadályozzák meg, mert a ki a tilalom ellenére vesszőt hozat be, kihágást követ el s ellenük az eljárás megindítatik s a behozott szőlővesszőt a hatóság égettesse el; mindannyiszor pedig a miniszteriumhoz jelentést tegyenek.

— **Bármegyei gazdasági egyesület** idej, Verebélyen 1895. okt. 24-én tartott rendes közgyűlésén az egyesület alelnökévé Mares László, a lötenyészési bizottmány elnökévé báró Révay Simon, alelnökévé pedig Kelecsényi Hugó választattak meg.

— **Felhívás a hazai gyümölcs-termelő gazdatársakhoz.** Az utóbbi években, midőn a külföldi figyelem gyümölcs-terményeink felé mind fokozottabban mérvben irányult, tapasztaltuk, hogy az élénk kereslet daczára az értékesítés körül nehézségek merültek fel. Nem voltak ugyanis tájékozva a venniakarók, hogy bizonyos gyümölcsöt mely vidéken és kitől szerezhetnek be. Ez irányban az országos magyar gazdasági egyesület egy hézagpótló munka kiadását vette tervbe, mely munka egyfelől ismertetni fogja, hogy bizonyos gyümölcsnemek (alma, körte, barack stb.) egyes fajtái, mely vidéken termelnek főképpen, másfelől a hazai gyümölcs-termelők nevét és lakjagyzékát s a telepüket ismertető adatokat tartalmazza. Helyüket a munka minél teljesebb legyen, felkéri az országos magyar gazdasági egyesület a gyümölcs-termeléssel foglalkozó gazdatársas-

kat, miszerint az alábbi adatokat saját érdekében is tudomására hozni sziveskedjenek. 1. Hány kat. hold a gyümölcs-telepe, vagy hány darab fája van? 2. Évenként mennyi a gyümölcs-termeke átlag. 3. Milyen fajtákat termel az egyes gyümölcsnemekből? Ez adatok az országos magyar gazdasági egyesület titkári hivatalához (Budapest, Köztelek) küldendők.

— **A szőlők helyreállítása érdekében** a kormány élénk tárgyalásokat folytat az agrárbank vezetőségével. Az agrárbank új fajta törlesztéses kölcsönöket fog a szőlős gazdáknak szőlők rekonstrukciójára és új szőlők elletése céljából nyújtani. Ennek módja az lesz, hogy a kölcsönök 15 évre fognak szólni; de az első öt évben a kölcsönvevő semminemű visszafizetésre nem lesz kötelezve, minthogy az új szőlők az első öt évben nem jövedelmeznek. A hatodik évtől kezdve azután nagyobb évi annuitásokban fogják a tőkét visszafizetni a tizenötödik évig bezárólag. A kormány az agrárbanknak azt a nagy kedvezményt akarja nyújtani a szőlők rekonstrukciójára kifejlesztendő akciójának támogatására, hogy azok a járulékok, melyek az ily kölcsön visszafizetésére szolgálnak, közadók módjára hajtassanak be. A kormány e kérdésre vonatkozólag már legközelebb törvényjavaslatot nyújt be a képviselőháznak.

— **Népmozgalmi statisztika.** Az állami anyakönyvvezetés behozatala óta nov. 15-ig bezárólag városukban 51 haláleset és 34 születés lett bejelentve. Hogy a halálozás jóval felülmúlja a születéseket, az a gyermekek között fellépett járványok tulajdonítható. Több mint 70%-át teszik a halot taknak a 7 éven alóli gyermekek. Házasságra lépett 8 pár s jelenleg is még 5 pár van hirdetve a vidékieken kívül.

— **Miért rosszak a szivarok.** Budapesti tudósítónk igen érdekesen magyarázza meg azt, hogy mily rosszak a szivarok. Mert, hogy egy idő óta feltűnően rosszak, azt minden szivarozó kellő szomorúsággal konstatalja. Az ok az, hogy az államkincstár utasítást adott a dohánygyáraknak, hogy válogassák ki a jó szivarokat és tegyék el a szarítóba a millenárius évre hogy akkor az ide özőnlő idegenek csak jó szivart szívesen ragadtatva a magyar trafik jósága által. Ezért most a rosszabb minőségű szivarok kerülnek csak forgalomba. A javát majd jövő évre szívjuk el.

— **Nem szabad az ujonczokat verni.** A hadügyminisztérium azon alkalommal, hogy az ujonczok kiképzésére vonatkozó utasítást adott ki, szorosan kiadta rendeletében, hogy az ujonczokat kiképző altiszteknek és tiszteknek semmi körülmények között tetteleg bántalmazni nem szabad. Mint a rendelet mondja, ha az ujoncznak nehéz a felfogása s a gyakorlatot rosszul csinálja, addig kell ezt neki mutatni és magyarázni, míg jól el nem sajátítja. Bizony ez jó lenne a szegény ujonczokra nézve, ha a rendelet szigorúan megtartatnék.

— **Anyakönyvi rendeletek.** A belügyminiszter az anyakönyvvezetés dolgában megint adott ki két rendeletet. Az egyikben azt rendeli el, hogy valahol az anyakönyvvezető és helyettese egy időben akadályozva vannak dolgaik vételében: a főispánnak joga van az ideiglenes helyettesítéssel a szomszédos kerület anyakönyvvezetőjét megbízni, a ki ebben az esetben napidíjat és utiköltséget is számíthat fel, a melyet a belügyminiszter fog saját tárczája terhére utalványozni. Hosszabb időre terjedő helyettesítésnél a miniszter mérsékelt átalányt fog megállapítani. A másik rendeletben pedig a pénzügyminiszterrel egyetértőleg azt mondja ki a miniszter, hogy a dispenczió iránti kérvényekre ivenként 50 kr. bélyeg dukál s még a házassulókknak azt a kijelentését magában foglaló jegyzőkönyvre is 50 kros bélyeg ragasztandó, hogy köztük nincs házassági akadály, ha ebbe a jegyzőkönyvbe beleírták a főmentés iránt való kérelmet is.

— **Rövid hírek.** — **A bécsi község tanácsot**, mely Luegert, a hírhedt antiszemita vezért ismét polgármesterévé választotta, daczára annak, hogy első választása sem lett legfelsőbb helyen megerősítve, felszaltták s a helytartó új választásokat rendelt el. — **Viktória angol királynő** állítólag súlyosan beteg; az agg királyné erői gyorsan hanyatlanak s alig tud idegen segély nélkül mozogni. — **A függetlenségi párt egyesülése** s mint írják, már a közel jövőben várható. Mindkét árnyalat öt tagu bizottságot küldött ki az egyesülés feltételeinek tárgyalására. — **A budapest-esztergomi vasut** miután rendőri bejárása tegnap délelőtt történt meg. — **Az állami anyakönyvek** vezetésére kinevezett személyzet elégtelennek bizonyult, miért a belügyminiszter több helyettesi állást szándékozik szervezni. — **A nyitrai mandátumot**, melyet a néppárt petíciójával támadott meg, a képviselőház IV. bíráló bizottsága ítéletében végleg igazolta.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál a torok és a légzési szervek minden zavarainál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitűnő hatású mell-pasztilláit. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban mindeu gyógyszerárban és nevezetesebb gyógyszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár: Egger A. fia Nádogyógy-szertára Budapesten Váci körut 17.

ezőt is e héten tárgyalták a képviselőház bíráló bizottságában, mely annyira érdekes volt, hogy még a miniszterek is eljöttek meghallgatni. A kérvényezők ügyvédje dr. Günther Antal egész csomó okmányokkal bizonyítja, hogy a választási szabadság a legeklatásb módon meg volt sértve, számos választó jogtalanul elűtetett a szavazástól. De Darvay Fülöp védő is erősen érvelt, hogy a választás érvényben tartassék. A tárgyalás még mindig tart, s nem is hiszik, hogy a választást megsemmisítik.

Hanem a tőzsde ugyan alaposan meg volt viselve. A háborus hírek rettenetesen lenyomták az árfolyamokat s nem csak az értékpapírokban, de még a terményüzletben is nagy pangás állott be. Egy pár börziáner ki sem tudott eviczkelni a hinárból s kénytelen volt csődöt mondani. Hanem, még nagy szerencse, hogy egyéb baj nem történt, mert az ügyletek ugy a hogy lebonyolítottak s különösen a bankoknak köszönhető, hogy sikerült a végleges rendezkedés. Ma már nyugodtabb a hangulat, ámbár a felszín még mindig zavaros. Nem lehet tudni, hogy megint mikor kerekedik felül egy-egy rém, a mely ismét szétrebentti az egész tőzsdét.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **Bármegye a milleniumon.** Bármegye mezőgazdasági bizottsága Ar. Maróthon, 1895. évi november hó 12-én a főispán elnöklété alatt értekezletet tartott, melyen Bármegyének a millenárius kiállításán való részvételt tárgyalta. A tárgyaláson Bethlen Gergely gróf közigazdasági előadó azon indítványt terjesztette elő, hogy I. Szerkeszteszen a mezőgazdasági bizottság a vármegye összes szakérőinek közreműködésével, egy emlékkönyvet, mely hivatva lesz Bármegyének természeti, néprajzi, társadalmi és nemzeti viszonyait, természeti kincseit, mezőgazdaságát, erdészeti bányászati közlekedési eszközeit, iparát kereskedelmét, közigazgatását, népnevelés-ügyét, fürdőit, közterheit a megfelelő térképpel és statisztikai adatokkal felszerelve, a maga valóságában feltüntetni. 2. Ezen az első pontban említett munkáját kiegészítendő rendelje meg a k. k. geologische Reichsanstaltnál Bármegyének 1: 25000-hez lejtékű geologiai térképét, gyűjtsé egybe a vármegye összes községeiből a föld és kőzet nemeket, s az elnyerendő geologiai térképet a nyerendő adatokhoz képest egészítse ki és fotográfiai gyűjteményét a kiállításon a vonatkozó térképpel együtt mutassa be. Ezen javaslatot élénk eszmecsere után az értekezlet elfogadta, s a javaslat értelmében fogantatandó munkálatok teljesítésére a főispánt és Bethlen Gergely grófit kérte fel.

— **A garamvölgyi vasut** műtárgyaihoz szorgalmasan hordják az építési anyagokat, az építés kora tavasszal akadálytalanul meg fog kezdődni. A vonalon 11 állomás lesz, a melyeknek helyszíne már pontosan ki van jelölve s az építési tőke 3,830,000 forinttal van előirányozva. A vonat két ízben szeli át a Garamot s Tolmácsról kezdve annak jobb oldalán mindentűt a part mentén

sugára lopózik be a vadszölő sűrű hálóján áthatolva. Pillanatra megaranyozza az alvó gyermek arcát, majd lassanként aláhanyatlik. Még egyszer megtörik a szomszéd kastély csillogó kupoláján, vakító fényt vetve a szobába, azzal hirtelen elűnik s a szemhatáron megjelen kipirult orczájával az esthajnal. Az unoka álma véget ér. Szemeit fölnyitja s körülnéz. Arca piros az édes álomtól. A nagymama lehajol hozzá, karjára veszi s hízegő szavakkal dédelgeti. A kisdéd ajkára az ismerős édes hang mosolyt csal. A nagymama esőkökkel halmozza el. — Oh te édes, egyetlen baba!

De már ekkor az ajtó megnyílt s halk léptekkel osont be rajta az első unoka. Féltekeny mohósággal karolja át a nagymama nyakát s szemrehányó hízegkedéssel szólal meg:

— Mindketten egyetlenek vagyunk, nagymama!

— Bizony mindketten! . . . — felel a nagymama s a másik karjával átöleli az ujonékezőt.

A folyosón levők ezalatt lassanként beszállingóznak s körülveszik e hármast csoportot: a nagy karosszékben a nagymamát ölében és karján a „két egyetlen“ unokával. A nagymama szemét gyönyörködve jártatja végig környezetén s aztán meghatva szól:

— Mindnyájatokat egyformán szeretlek. Szívemnek egy se drágább a másíknál. De azt hiszem, hogy e két gyermeket most jobban kell szeretnem, mint benneteket, mert hisz őket már kevesebb ideig szerettem! . . .

És végtelen gyöngédséggel öleli magához a két unokát, a kiket már kevesebb ideig szerethet, miközben könnyű csillogó szemmel tekint azokra, a kiknek eddigi életét áldozta.

B. K.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatásáért 3 kr. kerül: bélyegdíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 3 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre hűvebb felvilágosítást Nyitrai és társa kiadóczeg ad, ki levélteli tudakozásra postabélyeg beküldés mellett azonnal válaszol.

Birtok-eladás.

A hont-varsányi határban 13 hold szántóföld, 2 hold rét, 1 hold erdő és 2 hold szőlőből álló tehermentes föld-birtok fundus-instrumental egyútt eladó. Bővebb értesítéssel szolgál a tulajdonos

Knyazovits András,
Hont-Varsányban.

Kiadó lakás.

A Honvéd-utczában a kaszárnya átellenében ujonnan épült házban egy 3 szoba-, előszoba, konyha és pinczéből álló lakás 1896. február 1-től kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad
Sonnenschein Mór, Léván.

Hirdetmény.

A magyar osztálysorsjáték második osztályára húzása decz. 6-án kezdődik és decz. 14-ig tart. Az első osztályban ki nem húzott osztálysorsjegyeknek ezen húzáshoz szükséges megújítása, minden további jogok elvesztésének terhe mellett, november 26-ig eszköz-
lendő és pedig kizárólag a sorsjegyeken jelzett elárúsítónál.

Teljes sorsjegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második húzásban részt vesznek a nélkül, hogy ezek megújításának szüksége tenniforgna.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig: egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tized sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárúsítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igzzgatósága.

Egy millió

1.000.000 korona nyerhető a legszerencsésebb esetben

államilag jóváhagyott

Magyar osztálysorsjátékon
melynek nagy nyereményhúzása
1895. december 6-14-ig ejtetik meg.

Vétel-sorsjegyek:

1 egész 40 frt 1 tized 4 frt
1 fél 20 frt 1 huszad 2 frt

(Biztonság okáért kérem a sorsjegyek küldését ajánlott levélben kérni. Az ajánlott levél portója fejében 15 kr., nyeremény jegyzékért 10 kr., összesen 25 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében, vagy utánvétellel is.

Nyeremények

1 jutalom	á 600000 korona	=	604000 korona
1 nyeremény	á 400000	"	400000 "
1 "	á 200000	"	20.000 "
1 "	á 100000	"	100000 "
1 "	á 50000	"	50000 "
2 "	á 20000	"	40000 "
2 "	á 15000	"	30000 "
4 "	á 10000	"	40000 "
10 "	á 8000	"	80000 "
27 "	á 6000	"	162000 "
100 "	á 2000	"	200000 "
200 "	á 1000	"	200000 "
1150 "	á 200	"	230000 "
20000 "	á 100	"	2000000 "
21499	nyeremény	=	4,332,000 korona

Heintze Károly
főelárúsító

Budapest,
Szervitater 3. szám
Sürgönczim: Lottoheintze Budapest.

Hogy a tisztelt közönség különböző száma több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, — öt, vagy ennél több sorsjegy bevásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen eltérő számokat állítok össze tetszés szerinti egész, fél, tized és huszad sorsjegyekből — a fenti árkonak.

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan nagyon olcsók, de ép oly roszak és még a legkisebb összeget sem érik meg. Eme értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak

2) ezen TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL nincsenek ellátva:

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL
AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893/94. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja
725.130 liter bort használt fel.

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható Léván:

Czirok János, Engel József Kern Testvérek uraknál és a
gyógyszertárakban.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX t. cz. 102. § értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíróság 1895. évi 2808. számú végzése következtében dr. Belicza Pál ügyvéd által képviselt Bar megyei népbank javára özv. Szelle Kálmáné ellen 500 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 727 frtra becsült szobabutor, házi felszerelés, kocsis stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. bíróság 5364/1895. számú végzése folytán 500 frt. s jár. erejéig Szódón leendő eszközzésére 1895 évi nov hó 21 napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t. cz. 107. és 108. § értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni

Kelt Léván, 1895. évi nov. hó 5 n.

Tonhaiser,

kir. bírósági végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX t. cz. 102. § értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíróság 1895. évi 5050. számú végzése következtében Nemessányi Miklós ügyvéd által képviselt gróf Hunyady Kálmán javára, Nagy Károly ellen 213 frt 81 kr s jár. erejéig 1895. okt. hó 22-én foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2000 frtra becsült garami malomból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbíróság 5768/1895. sz. végzése folytán 213 frt 81 kr. s jár. erejéig Nagy Kálmán leendő eszközzésére 1895. évi november hó 26 napjának delelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t. cz. 107. és 108. § értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Léván, 1895. évi nov. hó 5 n.

Tonhaiser,

kir. bírósági végrehajtó.

Nagyérdemű közönség!

Több oldalról történt felszólításnak engedve, elhatároztam magam, hogy helyben

allandó fogműtermet

létesítek s ez okból az „Oroszlán“ vendéglőben volt ideiglenes műtermemet a

Takarék- és Hitelintézet épületének

emeletén levő allandó lakásomba helyeztem át.

Bécsben és a külföldön, hírneves fogműtermekben mint első assistens sok év alatt szerzett tapasztalataim alapján képes vagyok e szakmába vágó minden követelménynek megfelelni.

Midőn irányomban ez ideig tanusított bizalmat megköszönöm, kérem, hogy ezt részemre továbbra is fenntartani s szolgálataimat előforduló esetben igénybe venni méltóztassanak.

Kiváló tisztelettel

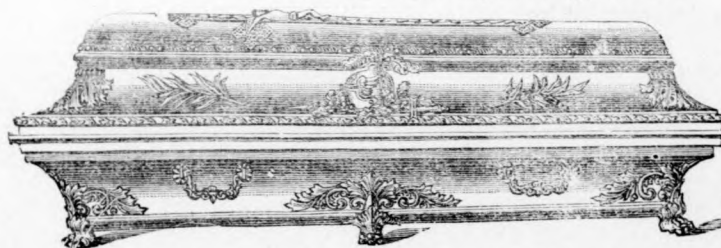
Schneid Richard,
fogszpecialista.

Bars- és Hontmegye részére

ÉRCZKOPORSÓ FARAKTÁR KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN

Beschorner A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar, német francia-, olasz- és orosz szabáldalmazott érczkoporsó gyarából.

Ezen szabadalm. érczkoporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságos által nemcsak a hullak szállításhoz, leginkább

legmentességük miatt, mi által az ártalmas légszesz (hullaméreg) kigőzölgesét akadályozzák, a legjobban ajánltatnak.

Szép kiállítás, gazdag díszítése, oleosósága, tartóssága, sir- és sirboltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivívták minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.

Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.

Ugyszintén siremlékek, vaskerítések, kereszték, szemfedelek, párna, koszorúk, szalagsokrok stb. nagy választékban jutányos áron.

Kaphatók KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Klein Sándor
óras- és ékszerész
LÉVÁN.

Törött arany és ezüstöt legmagasabb árban váltok be. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesíttetnek.

Ajánlja dús raktárát mindennemű óra, arany- és ezüst ékszer-
áruból és pedig gondosan szabályozott órák 2 évi jótállás mellett.

Arany férfi remontoir óra	30.—	fritól teljebb
Arany női remontoir óra	14.—	" "
Ezüst remontoir óra kettős fedéllel	8.—	" "
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	7 1/2	" "
Nikl remontoir óra egy fedéllel	4.80	" "
Ingaórák farag. díofatokban egy felhuzással 14 napig járóművel	10	" "
Arany gyűrű (14 karat)	2.50	" "
Arany karperecz (14 karat)	9.—	" "
Arany függő (14 karat)	1.50	" "
Arany kereszt (14 karat)	2.50	" "